

Startnotitie kunst en cultuur 2020

Gemeente Waalre

Juni 2020

Inhoudsopgave

1. Aanleiding.....	3
2. Uitgangssituatie.....	3
3. Doel	4
4. Relatie met andere (beleids)dossiers	4
5. Plan van aanpak.....	5
5.1 Wel of geen participatie?	5
5.2 Indien participatie: niveau van participatie.....	5
5.3 Stappenplan participatietraject.....	6
6. Inhoud van een beleidsnota	7
7. Organisatie en communicatie.....	7
8. Planning.....	7
9. Product	8
10. Kosten.....	8

1. Aanleiding

Waalre wil een breed aanbod van kunst en cultuur voor haar inwoners mogelijk maken.

De gemeenteraad heeft de wens geuit om het huidige kunst- en cultuurbeleid te heroverwegen, zowel wat betreft inhoud als het beoogde effect. Het college van B en W is gevraagd om een startnotitie voor te leggen met een aantal uitgangspunten voor de opzet van een nieuw kunst- en cultuurbeleid in Waalre. Er is daarom een budget op de kadernota 2019 geplaatst.

Na behandeling in de begrotingsvergadering 2019 heeft de gemeenteraad besloten budget voor kunst en cultuur te schrappen in de begroting 2020, door andere grote uitgaven die de raad geprioriteerd heeft.

In deze startnotitie beschrijven wij het proces om eventueel tot een nieuwe beleidsnota kunst en cultuur te komen, met daarbij in overweging genomen:

- Waalre heeft een rijk aanbod aan voorzieningen en is een randgemeente van Eindhoven inclusief het Stedelijk Gebied Eindhoven met alle bijbehorende evenementen en voorzieningen.
- Voor kunst en cultuur is geen budget beschikbaar gesteld in de begroting 2020 (alleen voor Waalres Erfgoed).
- Voor kunst en cultuur is weinig capaciteit beschikbaar.

We kunnen daarom de volgende vragen stellen op het gebied van **inhoud, middelen en proces**:

- **Inhoud:** zijn er genoeg activiteiten op het gebied van kunst en cultuur? Of dienen we deze uit te breiden?
- **Proces:** indien we activiteiten uitbreiden gaan we dan vervolgens met burgerparticipatie de behoefte checken bij onze inwoners of geven wij als gemeente zelf invulling aan kunst- en cultuuractiviteiten binnen de gemeente?
- **Inhoud:** is er behoefte om bestaande activiteiten op het gebied van kunst en cultuur te schrappen en nieuwe hiervoor in de plaats te stellen?
- **Middelen:** als er nieuwe activiteiten ontwikkeld dienen te worden en we hebben extra budget nodig, hoe pakken we dit dan aan?

De prestatiecontracten en maatschappelijke subsidies die de gemeente in 2017 heeft opgemaakt verlopen aan het einde van 2020. De nieuwe aanvragen voor prestatiesubsidies dienen organisaties voor 1 juli 2020 bij de gemeente in te dienen volgens de subsidieverordening.

2. Uitgangssituatie

Waalre is een van de meest aantrekkelijke groene woongemeenten van het zuiden, gelegen aan de rand van Eindhoven. Waalre heeft een rijk verenigingsleven. Ook het aanbod van voorzieningen in Waalre is niet gering. Bovendien kunnen inwoners van Waalre gebruik maken van de voorzieningen van Eindhoven en het Stedelijk Gebied Eindhoven. De gemeente heeft een rijk vestigingsklimaat.

Er is geen wet- en regelgeving die een beperking geeft van mogelijkheden voor kunst en cultuur. Er is veel ruimte voor de invulling van beleid. Daarnaast heeft kunst en cultuur

te maken met smaak. De een heeft een voorkeur voor historische waarden, de ander voor een invulling op het gebied van kunst in de openbare ruimte.

Het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE), waarvan Waalre onderdeel is, wil steeds meer gezamenlijk een profiel neerzetten met topvoorzieningen en evenementen. Het SGE heeft voor de Brainportregio gezamenlijke middelen aangevraagd. Het plan van SGE is geformuleerd tot 2025.

We zorgen voor een integrale aanpak op het gebied van Kunst en cultuur. Dat betekent dat kunst en cultuur diverse beleidsterreinen raakt, zoals recreatie en toerisme en educatie met een link naar de verenigingscontactfunctionaris.

Kunst en cultuur moet laagdrempelig en toegankelijk zijn. Iedereen moet mee kunnen doen in de inclusieve samenleving Waalre.

Er is nauwelijks budget beschikbaar en er is beperkt capaciteit voorhanden.

De richting die we geven aan kunst en cultuur willen we toekomstbestendig maken.

Een inventarisatie van het huidige aanbod kunst en cultuur in Waalre is beschreven in bijlage 2.

3. Doel

De ambitie van Waalre op het gebied van Kunst en Cultuur is beschreven in het Waalres Akkoord 2018 – 2022. Daarin staat dat Waalre kunst en cultuur wil inzetten:

- bij **educatie**
- als **vrijtijdsbesteding**
- bij preventie **jeugdzorg**
- bij preventie **ouderenbeleid**
- in de **openbare ruimte**
- voor het bevorderen van **toerisme**

Er zijn vijf belangrijke pijlers die daarbij extra aandacht verdienen:

- Kunst en cultuur in het primair onderwijs (bijvoorbeeld de Cultuurloper / Cultuurstation)
- Muzieksubsidies voor individuele leerlingen
- Het Waalres Museum
- Deelname Waalre aan cultuursubsidie Brainport onderdeel voorzieningen en evenementen.
- Regionale Voorzieningen SGE, droomambitie (Rijks)museum voor technologie en design

4. Relatie met andere (beleids)dossiers

1. Recreatie en toerisme in Waalre

De startnotitie is inmiddels vastgesteld.

2. Algemene ondersteunings- en subsidieverordening Waalre 2017 / Nadere regels
De meeste activiteiten op het gebied van kunst en cultuur worden hieruit bekostigd.

3. Evenementenbeleid

Indien het om evenementen gaat bij kunst en cultuur, dienen we rekening te houden met het evenementenbeleid.

4. Nota Lokaal gezondheidsbeleid

Inclusief beleid voor Waalrenaren: iedereen kan meedoen.

5. Openbare ruimte: toetsing locatiegeschiktheid

6. Vergunningen

5. Plan van aanpak

5.1 Wel of geen participatie?

In deze startnotitie is onder andere een voorstel voor burgerparticipatie beschreven. Het onderwerp kunst en cultuur leent zich hiervoor, maar er is vrijwel geen budget en beperkte capaciteit beschikbaar. Het is daarom de vraag of we het traject burgerparticipatie moeten ingaan of zelf als gemeente keuzes dienen te maken en evt. wensen pragmatisch dienen aan te pakken, want:

- Het verenigingsleven zit boordevol initiatieven, waarbij de wensen van de gemeenschap naar voren komen en een goede afspiegeling zijn van de verlangens van inwoners uit Waalre.
- De uitkomst van een participatietraject kan anders kan zijn dan de wens van de gemeente(raad).

Wij stellen hier de vraag of we als gemeente wel of niet een participatietraject ingaan.

Gaan we niet door met een participatietraject, dan zijn de overige vragen uit hoofdstuk 1 van belang:

- Zijn er genoeg activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, zie bijlage 2? Of dienen we deze uit te breiden?
- Is er behoefte om bestaande activiteiten op het gebied van kunst en cultuur te schrappen en nieuwe hiervoor in de plaats te stellen?
- Als er nieuwe activiteiten ontwikkeld dienen te worden en we hebben extra budget nodig, hoe pakken we dit dan aan?

Kunstloc kan over dit interne proces de regie nemen, zodat de gemeente een faciliterende positie inneemt.

5.2 Indien participatie: niveau van participatie

Om ervoor te zorgen dat de gemeente een onafhankelijke positie inneemt, vragen we Kunstloc de regie te nemen over een eventueel uit te voeren participatietraject. In deze startnotitie is in paragraaf 5.3. een voorstel beschreven hoe het stappenplan burgerparticipatie kan verlopen.

5.3 Stappenplan participatietraject

Stap 1: Foto van de huidige situatie en inventarisatie

Het in beeld brengen van het huidige kunst- en cultuuraanbod. Deze stap is uitgewerkt in bijlage 2 en hoeven we niet meer in kaart te brengen.

Stap 2: Inventarisatie wensen culturele partners via het Kunstcafé

Onder leiding van Kunstloc organiseren we met externe partners een bijeenkomst waarbij we de wensen uit het werkveld inventariseren. Onze externe partners zijn:

- Vrijwilligersverenigingen en -organisaties op het gebied van kunst en cultuur
Waalre: harmonieën, Docentenvereniging MAW, toneel, dans, tekenen/schilderen etc.
- Kunstenaars uit Waalre
- Cultuurstation Eindhoven en/of de Cultuurloper van de provincie
- Bibliotheek Eindhoven
- Ontmoetingsplekken De Pracht, Het Klooster, 't Hazzo, Het Huis van Waalre, Chromerij Brabantia, Sporthallen, Sportkantines
- Vertegenwoordigers Stedelijk gebied Eindhoven
- Basisscholen Waalre
- Het Waalres Museum
- Geïnteresseerde inwoners Waalre
- Monumentencommissie / Open Monumentendag

Stap 3: Inzet digitaal inwonerspanel

Het inwonerspanel is een groep betrokken inwoners die samen een dwarsdoorsnede vormen van de samenleving. We vragen om hun mening over dit onderwerp. De vragen worden in overleg met Kunstloc opgesteld aan de hand van de uitkomsten van het Kunstcafé.

Stap 4: Informatieavond gemeenteraad

We informeren de gemeenteraad over de uitkomsten werkveld Kunstcafé en het digitaal inwonerspanel. Met deze uitkomsten stellen we nieuw beleid op.

Stap 5: Opstellen nieuw beleid

Het vastgestelde beleid werken we uit in een beleidsnota met uitvoeringsprogramma.

Stap 6: Bestuurlijke besluitvorming

De definitieve beleidsnota met uitvoeringsprogramma wordt via het college oordeelsvormend aan de gemeenteraad voorgelegd. Daarna volgt besluitvorming van de gemeenteraad.

Stap 7: Uitvoering actieprogramma

Na vaststelling van de beleidsnota met het actieprogramma pakken we de belangrijkste projecten een voor een op en voeren we ze uit.

6. Inhoud van een beleidsnota

In bijlage 2 is het huidige aanbod op het gebied van kunst en cultuur in kaart gebracht. Indien de raad kiest voor een nieuw beleidsprogramma, komt er een actieprogramma met de belangrijkste projecten en acties voor de komende jaren.

Onderwerpen die aan bod kunnen komen in het actieprogramma zijn:

- Kunst en cultuur in het primair onderwijs (bijvoorbeeld de Cultuurloper / Culturstation)
- Muzieksubsidies voor individuele leerlingen
- Het Waalres Museum
- Deelname Waalre aan cultuursubsidie Brainport onderdeel voorzieningen en evenementen
- Regionale Voorzieningen SGE, droomambitie (Rijks)museum voor technologie en design

7. Organisatie en communicatie

Bij een participatietraject gaat een projectgroep dit traject begeleiden, bestaande uit:

- Kunstloc (40 uur)
- Medewerker kunst en cultuur (200 uur)
- Verenigingscontactfunctionaris (100 uur)
- Beleidsadviseur toerisme en recreatie (40 uur)
- Communicatieadviseur (100 uur)

8. Planning

Participatietraject:

Stap 1: foto van de huidige situatie en inventarisatie: september 2020

Stap 2: Inventarisatie wensen culturele partners via het Kunstcafé: oktober 2020

Stap 3: Inzet digitaal inwonerspanel: december 2021

Stap 4: Informatieavond gemeenteraad: januari 2021

Stap 5: Opstellen nieuw beleid: februari 2021

Stap 6: Bestuurlijke besluitvorming: april 2021

Stap 7: Uitvoering actieprogramma: mei 2021

9. Product

We stellen een beknopte beleidsnota op na het participatietraject met daarin beschreven:

- Onze ambitie
- Een beschrijving van de strategie hoe wij deze waar willen maken
- Uitvoeringsprogramma

10. Kosten

We hebben een budget van € 4.000,- geraamd. De kosten voor Kunstloc zijn € 3.400,-. Wij hebben vervolgens € 600,- over om de overige kosten te betalen*:

- Reserveren ruimte en horeca bijeenkomst Kunstcafé
- Vragen inwonerspanel
- Communicatie PR
- Opstellen beleid
- Uitvoering actieprogramma

We kunnen de kosten betalen uit het budget subsidies vrijwilligersorganisaties waarmee we de meeste kunst- en cultuuractiviteiten bekostigen. Er is nog een klein budget in de begroting gereserveerd bij muzikale vorming. Met deze middelen kunnen we de € 4.000,- bekostigen.

* = ter vergelijking: voor het participatietraject toerisme en recreatie is € 15.000,- aan middelen gereserveerd. Voor het participatietraject en uitvoering gezamenlijk is 40.000,- gereserveerd.